

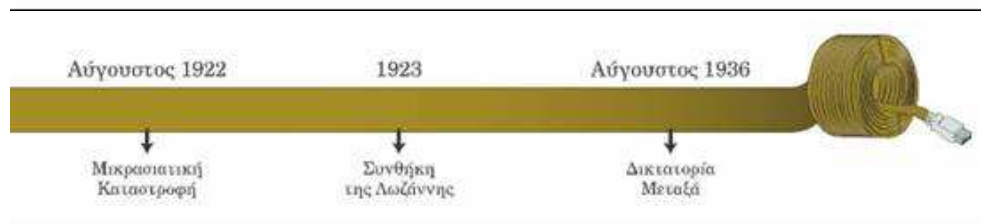
Κεφάλαιο 6

Ο Μεσοπόλεμος (σελ. 200 – 203)

Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, περισσότεροι από ένα εκατομμύριο πρόσφυγες έφτασαν στην Ελλάδα. Η ανακούφιση και η εγκατάστασή τους ήταν το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετώπισε η χώρα την περίοδο του Μεσοπολέμου. Ταυτόχρονα, την ίδια περίοδο στην Ελλάδα επικρατούσε πολιτική και κοινωνική αναταραχή.

▲ Σεπτέμβριος του 1922. Τμήματα του ελληνικού στρατού εισέρχονται στην Αθήνα

Η Συνθήκη της Λωζάννης – η ανταλλαγή των πληθυσμών

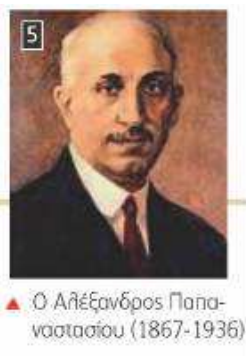
Η Μικρασιατική Καταστροφή επισφραγίστηκε με τη Συνθήκη της Λωζάννης, το 1923. Η Ελλάδα αποσύρθηκε από την Ανατολική Θράκη, τα νησιά Ίμβρο και Τένεδο και την περιοχή της Σμύρνης, ενώ τα Δωδεκάνησα παρέμειναν στην Ιταλία. Ταυτόχρονα αποφασίστηκε η ανταλλαγή των πληθυσμών ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία με βάση το θρήσκευμα. Δε μετακινήθηκαν μόνο οι Χριστιανοί Έλληνες που ζούσαν στην Κωνσταντινούπολη, την Ίμβρο και την Τένεδο και οι Μουσουλμάνοι της Δυτικής Θράκης.

Σχόλιο [j1]: επισφραγίζω - ομαι P2.1 : συμπληρώνω, ολοκληρώνω κτ., ιδίως μια ενέργεια, κατάσταση κτλ., με ορισμένη πράξη: *Επισφράγισαν τη συμφωνία τους δίνοντας τα χέρια. Ο μακροχρόνιος δεσμός τους επισφραγίστηκε με το γάμο.*

Η αβασίλευτη δημοκρατία

Την άνοιξη του 1924 ανακηρύχθηκε από τη Βουλή και στη συνέχεια επικυρώθηκε με δημοψήφισμα η αβασίλευτη Δημοκρατία. Ο Αλέξανδρος Παπαναστασίου υπήρξε ο πρώτος πρωθυπουργός της αβασίλευτης Δημοκρατίας.

Σχόλιο [j2]: δημοψήφισμα το O49 : θεσμός ο οποίος αποτελεί άμεσο τρόπο συμμετοχής του λαού στην άσκηση της εξουσίας και που συνίσταται σε γενική ψηφοφορία για την έγκριση ή την απόρριψη κάποιου σημαντικού μέτρου που προτείνει η εκτελεστική εξουσία: *Η βασιλεία καταργήθηκε με ~. Τοπικό*

Οι πρόσφυγες έρχονται στην Ελλάδα

Η Ελλάδα, κλονισμένη από τη στρατιωτική ήττα, διχασμένη πολιτικά και έχοντας οικονομικές δυσκολίες, δέχτηκε περισσότερο από ένα εκατομμύριο πρόσφυγες από την Ανατολική Θράκη, τον Πόντο και τη Μικρά Ασία. Αυτοί ήρθαν να προστεθούν στους 100.000 περίπου, που είχαν εγκαταλείψει τη Βουλγαρία και τη Σοβιετική Ένωση, όπου είχαν κυριαρχήσει οι Μπολσεβίκοι.

Σχόλιο [j3]: μπολσεβίκος ο **Ο18**: μέλος της αριστερής πτέρυγας του ρωσικού σοσιαλδημοκρατικού κόμματος στις αρχές του εικοστού αιώνα. Το κόμμα των μπολσεβίκων με επικεφαλής το Λένιν.

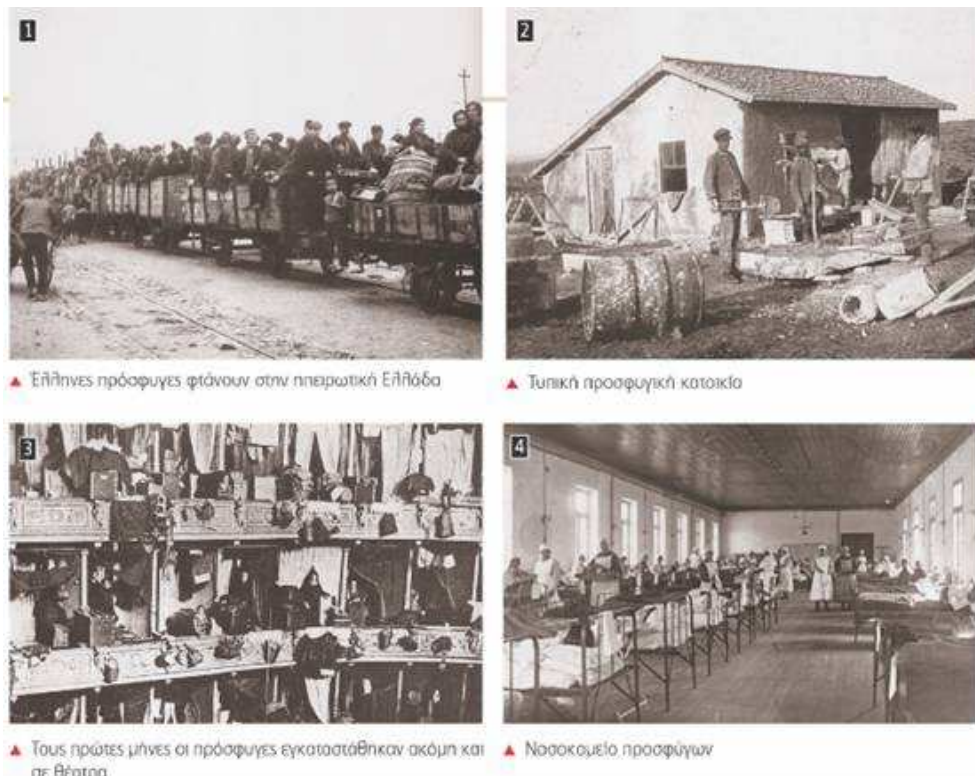
Μεσοπόλεμος – Οικονομικά προβλήματα στο ελληνικό κράτος

Στο διάστημα που μεσολάβησε ανάμεσα στους δύο Παγκοσμίους Πολέμους (Μεσοπόλεμος), το ελληνικό κράτος είχε να αντιμετωπίσει πολλά και μεγάλα προβλήματα, τα οποία αυξήθηκαν μετά τη διεθνή οικονομική κρίση του 1929. Κύριο μέλημα ήταν να βρεθεί στέγη και απασχόληση για τους Έλληνες πρόσφυγες.

Σχόλιο [j4]: μέλημα το **Ο49**: η φροντίδα. Βασικό / μοναδικό ~ του δασκάλου είναι να
 Έχει ως πρωταρχικό ~ την ανατροφή των παιδιών της.

Η εγκατάσταση των προσφύγων

Η πλειονότητα των προσφύγων εγκαταστάθηκε κυρίως στη Μακεδονία και τη Δυτική Θράκη, ενισχύοντας το ελληνικό στοιχείο των περιοχών αυτών. Οι πρόσφυγες έμεναν προσωρινά σε καταυλισμούς, ενώ αργότερα δημιουργήθηκαν οικισμοί για τη στέγασή τους. Η παρουσία των προσφύγων στο ελληνικό κράτος τόνωσε τόσο τον πληθυσμό των πόλεων όσο και τον αγροτικό πληθυσμό, συμβάλλοντας σημαντικά στην οικονομική και την πνευματική ανάπτυξη της χώρας.

Η εσωτερική πολιτική αστάθεια στην Ελλάδα

Κατά τον Μεσοπόλεμο η Ελλάδα ταλανιζόταν από εσωτερική πολιτική αστάθεια. Τα πολιτικά κόμματα εναλλάσσονταν συχνά στην εξουσία, ενώ δεν έλειψαν και τα πραξικοπήματα που οργάνωναν αξιωματικοί του στρατού. Με την άνοδο του φασιστικού κόμματος στην Ιταλία και του ναζιστικού κόμματος στη Γερμανία φάνηκαν και πάλι τα σύννεφα του πολέμου πάνω από την Ευρώπη. Καθώς τα πολιτικά κόμματα έριζαν μεταξύ τους και στη χώρα επικρατούσε κοινωνική αναταραχή που εκφραζόταν με πορείες, διαδηλώσεις και απεργίες, ανέλαβε την εξουσία ο υπουργός των Στρατιωτικών Ιωάννης Μεταξάς.

Η δικτατορία του Μεταξά

Στις 4 Αυγούστου του 1936 ο Μεταξάς, στον οποίο είχε αναθέσει την πρωθυπουργία ο βασιλιάς Γεώργιος Β', διέλυσε τη Βουλή και επέβαλε δικτατορία. Ο Μεταξάς άσκησε διώξεις εναντίον των πολιτικών του αντιπάλων και προσπάθησε, χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα, να προσεγγίσει τους αγρότες και τους εργάτες με διάφορα κοινωνικά μέτρα. Ως έμπειρος στρατιωτικός, φρόντισε να προετοιμάσει τη χώρα για τον πόλεμο που ερχόταν. Παράλληλα, ενώ επικαλούνταν την ουδετερότητα, ακολούθησε σταθερή πολιτική φιλίας με τη Βρετανία, τη μεγαλύτερη ναυτική δύναμη της εποχής.

Γλωσσάρι

Ανταλλαγή πληθυσμών: Η παράλληλη μετακίνηση ανθρώπων από τον τόπο τους, μετά από διεθνή συμφωνία.

Πρόσφυγες: Άνθρωποι που υποχρεώνονται να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους και να καταφύγουν σε άλλες χώρες ή περιοχές.

Καταυλισμοί: Πρόχειρη και προσωρινή διαμονή σε σκηνές.

Οικισμοί: Μόνιμες εγκαταστάσεις κατοίκων.

Ταλανίζομαι: Ταλαιπωρούμαι.

Πραξικόπημα: Δυναμική πολιτική ή στρατιωτική ενέργεια, που στοχεύει στην κατάλυση του Συντάγματος μιας χώρας.

Φασιστικό κόμμα: Το κόμμα που ίδρυσε το 1921 στην Ιταλία ο Μπενίτο Μουσολίνι.

Ναζιστικό κόμμα: Το κόμμα που ιδρύθηκε το 1919 στη Γερμανία. Έγινε γνωστό κυρίως λόγω του αρχηγού του, Αδόλφου Χίτλερ.

Ερίζω: Φιλονικώ, λογομαχώ.

Δικτατορία: Το πολίτευμα, όπου η εξουσία ασκείται απολυταρχικά από ένα πρόσωπο ή ομάδα ατόμων που έχουν επικρατήσει με τη βία.